

EL LLENGUATGE

A l'abast de tothom

25/II/1937

Amb el substantiu abast d'una banda hem creat la locució verbal donar l'abast que fem servir especialment en oracions negatives —No podia donar l'abast a despatxar — i de l'altre el conjunt a l'abast de, que de fet és una locució prepositiva. Diem, així, Ho tenien a l'abast de la mà o bé Ho van deixar a l'abast de tothom.

L'existència d'aquesta locució ens hauria de servir per a eliminar una expressió tan declaradament inadmissible com «a l'alcanc de». Aquesta expressió ha aconseguit d'introduir-se prou en el nostre llenguatge col·loquial i fins i tot es permet alguna incursió en la llengua escrita, perquè valgui la pena insistir en la seva impropedència i assenyalar allò amb què cal substituir-la.

Però en la revaloració que avui, sens dubte, coneix a l'abast de, s'incorre potser en un abús que també és convenient d'assenyalar i que consisteix en el que podríem anomenar la seva adverbialització. Cal entendre, per tant, que una oració com «Van deixar les revistes a l'abast» és una frase coixa, incompleta. ¿A l'abast de qui?, ens hauríem de preguntar. I caldria, per tant, completar l'oració dient: a l'abast de tothom, a l'abast del públic, a l'abast dels lectors etc.

Una altra cosa seria, naturalment, una oració com Ho teníem tot al nostre abast. Però ja se sap que existeix una tendència a l'omissió de les formes possessives en aquelles oracions en què no són estrictament imprescindibles per a la comprensió del sentit. Doncs, així com diem, usualment, Ens el vam emportar a casa —volent significar «a casa nostra»— entenem que també és admissible de dir Ho teníem tot a l'abast i, més encara, Ens ho van deixar a l'abast en què cal entendre, necessàriament, al nostre abast.

ALBERT JANE